

TWENTSE Post

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J. W. M. GIGENGACK

NR. 6 JUNI 1967 6^e JRG.

Uit de inhoud:

Gaon en Staon

***„Better 'n deemeudig
[veuren,
as 'n hooveerig gaon.”
(Zegswieze)***

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 4.20 per jaargang
Losse nummers 40 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

STREEKTAAL

GAON EN STAON

'Oop één been köj nich staon, schons gaon.'

'Woe geet 't?' 'Oop de been oop 'n besten.' Dit is vraag en antwoord, a'j mekaa tegen komt. *Gao'j oet mekaa*, dan wunske iej mekaa: *'Good gaon!'* Jao, 'n paa goo been um te gaon, hef 'n menske ook in onzen tied van fietsen, ouwto's en vleegmesien nog wa neudig! *A'j nich meer kunt gaon of staon*, zi'j der bedroowd an too, dan mu'j ow rössen. Mer *a'j van Hengel naor Boorn gaot*, d.i.: a'j mank loopt, daor helpt gen rössen an. Iej kunt wa zo'n slim mankement an 'n been hebben, da'j *met 'n stok mut gaon*, want *oop één been köj nich staon, schons gaon*. Zonnen stok is *nen gaostok*.

'n Wicht, dat de veute heel vuurzichtig daal zet, *geet oop eier*, mer wee met nen soldaotenpas aower de straote lop, *geet oop vri'jersveute*. Vuur zo een is nen ofstand van zes kilometer *'n uur gaons*. A'j met um *oop stap gaot*, dan krieg iej nog wa te heuren: *'Gaot toch an! Köj nich meer met kommen?'* Ow antwoord is: *'Nee, 't geet nich*, ik zin gennen jongen keerl meer; *'t geet woe 't geet*, mer ik bliew leewer gezond! Dacht iej, da'k um *'n luchjen wol gaon?'*

Oop 'n boer mut de vrouw eeren man bie'j 't waark *half staon*. Han in 'n schoot, dat wint gen brood! *'t Geet nich, as de vrouw geet zitten*. Oop dee maneer mut er alle dage geeld bie'j en zo'j antlesten aower *'n kop gaon*. Mer woe ne goo moor in 'n korf is, *gaot de zaken good*. Dan köj 's aowends zonder zorgen *naor Jeruzalem gaon en Betteljem aower de oren trekken*, dat hét: *naor ber gaon en onder zèel gaon*.

De zeeke vrouw *geet bie'j de dage achter oet*. Zee is met de wil Gods tevrèen, zee zeg: *„'t Mut mer gaon, zo as 't geet*. 'n Dokter, den der aower *geet*, hef nich völ hop meer. *'t Geet er dan ook good oop an* dat de aarme vrouw 'n maol oet de tied *geet* en dat ze verlod mut wödden. Dan *gaot de klokken*, mer zee heurt 't nich meer.

De jonge keerls gaot 't an, of ze peervleis hebt gotten. Zee *hebt um good staon*, zint good in 'n öllie. A'j eer oop de weg integen komt, doo'j verstanig oet de *zied te gaon*, anders kon 't wa wèen, da'j *in de gank* in 'n sloot kwammen te liggen. A'j 't lef hadden, da'j ow verweren, dan wadden ze in staot um *nen moord te begaon*, in ieder geval kreeg iej oop de butte, al *stao iej anders wal owwen man*. Tegen ne koor met mest köj nich anstinken!

Jensken mos schoolbliewen. *„Ha'j de pet wier oop halve wind staon?“,* vreug zien moor. „Nee,“ zeg Jensken, *„ik leut er bie'j ongeluk enen gaon en dow mos ik in 'n hook staon*. De meister hef 't oop miej zitten, *ikstao bie'j em in 't verdombeuk'ken*.“ „Dat zal wa waor wèen,“ zeg de mooder, *„iej staot jao bekend as de bonte hond!*“ Mer Jensken bleef oop zien *stuk staon*, hee was zo onschuldig as Pieperiet. „Aower veer wek kom ik bie'j nen andern meister,“ zegge, *„dan wil 't wa better gaon*.“ „Non“, zeg de mooder, *„dat zol miej anstaon!*“

Völ blauwe rowbloomen en rode klapprozen in de row, *dat steet mooi*. Dat vindt de stadsgen tenminste, mer as nen boer 't zöt, dan zegge: *„Onz'leewen Heer stao ons bie'j!*“ De row is *zien bestaon*, van bloomenspil kanne nich lèewen. Iedere bloom *steet* de rowwenhalmen *in de weg*, zee benemp eer lech en loch. A'j mer *veer koon in 'n stal hebt staon* he'j de volle oopbrengs van de grond wa neudig.

„Better 'n deemeudig veuren, as 'n hooveerig gaon.“

Wee botter oop 'n kop hef, mut nich in de zun gaon staon. Wee in 'n glazen hoes wont, mut nich met stene smieten. Non zal dat nöms doon *den good van bestaon is*, dat hét: den gen een te nao komp en 'n ander gunt, dat 't em *good geet*. As ter herrie is in ziene buurt, blif hee leews *van veerten staon* en schulkopt aower de liefdeloosheid van de leu. 'Woe kunt de mensken *zik toch zo laoten gaon* en 't zo *tegen mekaar angaon!*“ zegge. *Hee stun op hete kollen* um eer ees oet de deuke te doon, woe dom of ze wadden, mer was wa wiezer: „Lao'k mi'j nich brannen!“, zegge. „Laot ze doon, *wat ze nich laoten kunt!*“

De oole guldens zint of eschaft; *zee gaot nich meer*. Dow de boer, den *bie'j 'n bakker nog 25 gulden har staon*, met dee oole guldens betalen wol, lukken em dat nich. *Daor stun de boer van te kieken*. 't Wadden toch gen valse guldens! Dat dee niks meer weerd zollen wèen, *gung em baowen de pet*. 't Har toch *in de krante staon*, zèe de bakker. „Ik lèeze gen krante en handelsblaa,“ zeg de boer. „Ja“, mènén de bakker, *„dan kom iej mangs vuur rare dinge te staon*.“ Daor was niks an te doon. As 't oop *kampgeewen ankwam, stun de boer anders nog wa vast in de holsken*, mer hier völ niks te disseln.

„Wat heur ik, *geet ow dochter in 't klooster?*“, vreug Jans an Dieks. „*Gaot toch hén!*“, lachen Dieks, *„zee geet in 'n klooster, woe twee paa klompe vuur 't ber staot!*“ „Zo“, zeg Jans, *„geet ze trouwen?*“ En wanneer zal 't dan brulfte wèen? „Voort nog nich, *wiej gaot nog in 't zwat*, de besvaar is jao kottens *'t heuk'ken um gaon*.“ „Woe

oold was de besvaar?" „'t Neggentig jaor, hee was glad te kinde, *leut allns mer kommen en gaon.*"

De boer veuren tweespannig naor de kèrke; „better 'n deemeudig veuren, *as 'n hooveerig gaon*", zegge. De koojong wol ook veuren. „*'t Geet dat 't snoj*", zegge, dow reed hee oop de zeuge (*wijffjesvarken*). *Dat stun de boer slecht an.* Kö'j ow wal indenken! Hee zèè de koojong, *woe 't oop stun*; asse 't em nog wier lappen, *konne met Nathem wa gaon*, d'r wadden beesteheil'jers genug te kriegen. „*Wat stao'j daor nog te gapen?*", vreug de boer; „*iej hebt de*

han aait verkeerd staon." „Nee baas", zeg de koojong, „mer vandage is 't kaarmse, *ik heb de kop nich naor 't wèrk staon.* A'j 't mij vraagt, dan gao'k oop 'n leewsten met 'n wicht in 't dräai-schuutjen zitten." „Nee, jong, dat *geet ow wa langs 'n neuze*", zeg de boer, „wiej zint völ te drok en kunt 't *waark nich in 'n stek laoten.*" „Wat scheert mij dat, 't is mer éénmaol kaarmse in 't jaor", brommen de koojong en *hee gung der van duur.* 's Anderdaangs wolle an 't wèrk gaon, of ter niks gebuurd was, mer de boer leut em nich in, hee wol em nich ees *te woord staon.*

almelo

Nutsspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22
Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bieje komp kieken, naor:
TOON a.d. *Tuinstraot*
Tel. 3880

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

**Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo**

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS
Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer vö later
'n zeuensproonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niejmoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN
Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW.
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet
lage prijzen bij: **A.B.T.B.**
ALMEL ●

Middelkamp
UURWERKEN — OPTIEK
GOUD EN ZILVER
Oranjestraat 7 • Tel. 2253

FOTO ROOS SINDS 1905
foto-service
Bornsestraat 26, Tel. 2563

Wekblad Roeten Dree

Heel de stad least dit blad
(en ook 't Aadorp, Harbrinkhook,
Bornerbrook en Zeendern.)

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)
Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Fa. H. E. Rhebergen & zn.
Dames- en Herensalon
♦
Parfumerie- en Toiletartikelen
Marktplaats 18 Almelo tel. 4381

Coöperatie
De Landbouwcoöperatie
is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.
**COÖP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.**

DIVERSE PLAATSEN

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

DIVERSE PLAATSEN

WAAROM NAAR:

Ootmarsum?

Karakteristiek stadje, rijk
aan folklore, bos en hei,
A.N.W.B. — oriënteertafel,
't hoogste punt van Twente.

Schitterende vergezichten
over Twente en Duitsland
SAKSISCHE BOUWKUNST (los hoer e.a.)

Tubbergen met Vasse en Hezingen

Rustige, bosrijke
omgeving

Eenvoudige en
gemoedelijke be-
volking

Lage pension-
prijzen en lage
tarieven.

Inlichtingen V.V.V. Tubbergen

Met Uw vakantie naar

Hotel Dolce
DENEKAMP
Ruime parkeergelegenheid

**antiek, goud, zilver
en uurwerken**

TH. BUDDE
Ootmarsum
Spec. Reparatie-afd.
Antieke Uurwerken.

Rijssen DE GLIMLACH
VAN
TWENTE

* Een typisch landstadje temidden van de bossen
* Een ideaal oord voor een rustige vakantie
INLICHTINGEN VVV RIJSEN TEL. 2303

- Denekamp -

om zijn natuurschoon, zijn beziens-
waardigheden, waaronder een natuur-
historisch museum, en zijn goede logies,
accommodatie, zeer bekend als

VACANTIEOORD

biedt tevens gunstige gelegenheid voor
INDUSTRIEVESTIGING

Voordelig terrein. ruime arbeidsmarkt. bevolking
volkomen industrie-mind. Inl. bij het Gem.huis.

Twente van maand tot maand

REACTIES IN TWENTE OP OORLOG IN MIDDEN-OOSTEN

HENGELO —. Na wekenlange spanning ten gevolge van de afsluiting van de Golf van Akaba voor Israëlsche schepen door president Nasser (Egypte), is deze maand de oorlog in 't Midden-Oosten in alle hevigheid ontbrand. Maandag 5 juni om half acht in de morgen meldde Israël dat Egypte de aanval had geopend in het zuiden van het land, in de Negeb-woestijn. Kort daarop meldde Cairo dat Israël de strijd was begonnen. Nog diezelfde morgen verspreidde zich dit ernstige nieuws ook in Twente. Vooral de melding dat ook Syrië, Jordanië, Irak, Koeweiten Soedan zich in de strijd hadden gemengd, deed het ergste vrezen voor de soevereiniteit van de jonge en kleine staat Israël, waarvan de grootte overeenkomt met twee-derde deel van Nederland.

BLIKSEMACTIES

In allerijl werd dezelfde dag in Enschede rond het 'Genootschap Israël-Nederland' een groep van mensen uit Twente gevormd, die in verschillende Twentse plaatsen snel kleine comités in het leven hebben geroepen. Deze hielden woensdag 7 juni — de dag waarop Israëlsche troepen na een succesvolle opmars op Jordaans grondgebied de westelijke oever van de Jordaan bereikten en op Egyptisch grondgebied doorstootten tot aan het Suezkanaal — een grote inzameling teneinde economische en sociale bijstand te kunnen verlenen aan Israël. In een aantal plaatsen werd huis aan huis ge-collecteerd en elders op centrale punten. In Hengelo verzorgde een jongerendansgroep van het Nivon op verschillende plaatsen in de stad opvoeringen om daar-

mee deze actie te steunen. Donderdag daaropvolgend werkte dezelfde dansgroep mee aan een sympathiebijeenkomst 's avonds in de Hengelose stadhuishal. De bliksemacties leverden in de gezamenlijke Twentse plaatsen het bedrag van ruim twee ton op; (f 200.000).

De C.I.A. (Collectieve Israël Actie) te Amsterdam, waar alle gelden worden verzameld, deelde op 9 juni mee dat tot die datum ongeveer tien miljoen gulden was opgebracht.

VERTREK VRIJWILLIGERS

Daags na het bekend worden van de oorlogshandelingen vertrok naar Israël de heer S. Schuyer (30), bibliothecaris van de afdeling Algemene Wetenschappen van de 'Technische Hogeschool Twente', die hiervoor buitengewoon verlof kreeg. De heer Schuyer, die vloeiend Hebreeuws spreekt, heeft al eens bij de Israëlsche radio gewerkt en gaat dit mogelijk thans weer doen. Daarnaast werd nog het vertrek van andere vrijwilligers uit Twente gemeld.

BLOEDDONORS

Vrijwilligers, die bloed wilden afstaan aan de bloedtransfusiedienst afd. Enschede van het Rode Kruis en niet reeds donor waren, konden zich aanmelden bij de portiers van de beide ziekenhuizen in de Twentse textielstad. Het Ned. Rode Kruis in Den Haag maakte enkele dagen na het uitbreken der vijandelijkheden echter bekend geen behoefte meer te hebben aan nieuwe donors, omdat het aantal aanmeldingen in het gehele land zo groot was, dat aan alle aanvragen om plasma kon worden voldaan. Terzelfdertijd deelde deze instantie mee op korte termijn twee zendingen bloedplasma naar Israël te zullen verzenden.

GEBEDSDIENSTEN

In de synagogen te ENSCHEDE

en ALMELO werden op 8 juni speciale diensten gehouden; (de joodse gemeenschap van Hengelo woonde de diensten in Enschede bij). In VRIEZENVEEN werd op dezelfde dag een interkerkelijke gebedsdienst gehouden in het Chr. Verenigingsgebouw. Op 9 juni werd in de Grote Kerk (Ned. Herv.) te HENGELO een gebedssamenkomst voor de vrede in het Midden Oosten gehouden, die uitging van de Oecumenische Raad Hengelo (prot.) en de Eucumenische Werkgroep Hengelo (kath.). Op dezelfde avond konden in GOOR een gebedsdienst bijwonen in de Ned. Herv. kerk, uitgaande van 3 Goorse kerken.

STROP VOOR 'NASSER'

De Enschedese politie verwijderde woensdag 7 juni 'n grote pop, vermoedelijk voorstellende presid. Nasser, die aan 'n verkeersbord aan het Fortuinplein hing.

Diezelfde avond om negen uur volgde Jordanië — na grote nederlagen te hebben geleden — het bevel op van de Veiligheidsraad, het vuren te staken. De overige Arabische landen legden dit bevel naast zich neer omdat zij meenden nog lang niet verslagen te zijn. Daags daarna echter, donderdag 8 juni, aanvaardde ook Egypte het bestand. Daarmee stortte het Arabische eenheids-front volledig in elkaar. Troepen uit Tunesië en Algerije — reeds op weg om Nasser te steunen — kregen op vrijdag 9 juni bevel om naar hun bases terug te keren, terwijl ook oorlogsmaterieel van Marokko werd teruggeroepen. Later op deze dag volgde het nieuws dat Nasser was afgetreden.

Voor velen droeg deze vierdaagse veldtocht van de Israëliërs een schittering, die men alleen nog uit de Bijbelse geschiedenis kende. Daarnaast begreep men echter ook dat de laagontwikkelde arme Arabische wereld thans dringend ontwikkelingshulp heeft.

oldenzaal

GESCHENKBON

G. Morselt a.

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbbon.

Blij met een geschenkbbon

G. Morselt

tricoloreren
drymasteren
verven

Ootm.str. 47-49
Tel. 2091

Antoon Hutten

VOOR DE LOOP EN DE SLOOP

Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 71, Tel. 2863

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
Moderne touringcars
Uitgebreid reizenprogramma
In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

HEREN DROGISTEN, KAPPERS EN WINKELIERS

STEEDS EEN GROTE KEUZE IN

Zonnebrillen, Zonnebrandoliën, Badmutsen, Badtassen

U bent bij ons van harte welkom: 's morgens van 8-12 uur, 's middags van 13.30-17.30 uur.
BRÖCKING'S GROOTHANDEL OLDENZAAL EEFBOERSTR. 44
TELEF. 05410-2495

Foto's könt nich kieken

(Mer oonze foto's möj bekieken)

fotohandel

't Kiekkeske

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn

Boterstraat 15 Tel. 2077
OLDENZAAL

TELGENKAMP's

zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.

Molenstraat 6, telefoon 2958

KIP

regelt Uw
schade

KIP

deukt Uw
auto uit

KIP

sputt Uw
auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 - Tel. 2251 - Oldenzaal

de zaak met meer

dan 50 toonkamers

Samen uit in

napoleon

BAR

U voelt zich ,in'.

Wim Keizer, Marktstr. 6, Tel. 3610

OLDENZAAL

BLOEIENDE INDUSTRIESTAD,
heerlijk gelegen aan de voet van de
Tankenberg. Omgeving rijk aan natuur-
schoon.

- * ST. PLECHELMUS-BASILIEK, bijna duizend
jaar oude Oudheidkamer.
- * Karakteristiek stadscentrum. Volop gelegen-
heid voor sportbeoefening.
- * Overdekte bad- en zweminrichting.
- * PRIMA HOTELS en PENSIONS

ERRES

TELEVISIE

PHILIPS

Ben Lansink Oldenzaal

Deurningerstr. 6 Tel. 2981

KRONIEK VAN DORP EN STAD

BENTELO telde in het jaar 1475 tezamen een 19-tal erven en katersteden — kleine boerderijen — (1), waarvan 'de Hachmeule' in 1595 de status van 'havezate' bereikte. Nadere bijzonderheden over dit in 1901 verdwenen erve, eens gelegen aan de Hagmolenbeek maar waarvan thans zelfs de plaats niet meer als huisstee te herkennen is, zijn te vinden in het boek 'Geschiedkundige Aantekeningen op de Havezaten van Twenthe' door mr. G. J. ter Kuile; (*Hilarius Almelo, 1911*). Behalve in 'Het Schattingsregister van Twente van 1475' wordt het erve ook genoemd in een oorkonde van 1476, berustend in het huisarchief van Twickel; (2). Genoemde bronnen zijn tevens de oudste die van 'de Hachmeule' melding maken.

'DE HACHMEULE TO BENTLO'

Tot het jaar 1529 was 'de Hachmeule' een zgn. 'camerlings-goet' en werd de bewoner 'kemmerling' genoemd, een Twentse uitdrukking voor een 'keur-medig horige' ofwel iemand die een hofrechtelijke opbrengst ('keurmede') moest betalen. Ter Kuile schrijft: „*Bij charter van 28 Juli 1484 beslist Bisschop DAVID VAN BOURGONDIE met zijne Raden en Leenmannen dat, daar er lange tijd twist is geweest tussen ROELOF VAN BEVERVOORDE als Rentmeester van Twenthe en HENDRIK TER HOFSTEDEN over de goederen de Hachmolen en Ter Hofstede-dam in de buurschap Bentlo onder het kerspel Delden: dat, aangezien HENDRIK bekend en men ook bevindt dat zijns vaders moeder deze goederen bij haar overlijden heeft nagelaten, als camerlinge in den Hofte Ootmarsum, en dit ook gebleken is ten aanzien van HENDRIK's vader en HENDRIK zelf — dat deze goederen de natuur van camerling-goederen zullen behouden, en dat hij, de Bisschop en de Rentmeester namens hem, in het bezit zullen blijven van zoodanige 24 schildlingen, 3 schepel rogge en tins als de Rentm. bewezen heeft. —*”

In 1529 werd 'de Hachmeule' een provinciaal leen, waarvoor in 1595 'vrijinge' (3) werd gegeven, ten gevolge waarvan het een havezate werd genoemd die in 1545 toebehoorde aan Jurrien van Barmmentloe, richter van Delden, en opvolgend aan: Josina en Lucia van Barmmentloe. Meerdere leden van dit geslacht komen voor onder de riddermatigen op de landdagen; hun wapen vertoonde twee met de rug naar elkaar toegekeerde zwarte jachthorens.

(1) 'Het Schattingsregister van Twente van 1475'. A. L. Hulshoff. (Tijl - Zwolle, 1953)

(2) In 1476 ('des ersten Dinxdages in der vasten') verklaart Henrick Sonnenberch voor zich en zijn erfgenamen 'jaerlix sculdigh ewelike un ommermeer to betalen van de Hachmole welck erve ende guetd gelegen is in de buerschap van Bentlo we daer een rechte erfvolger ende beseten is JOHANNES VAN TWICLO of synen erfgenamen jaerlix enen tynsbeker in dat erve ende guet ten Grotenhues to betale jaerlix in den wynter belegen in dezelve buertschap.'

(3) Vrijstelling der verponding voor huizen, boomgaarden, hoven (tuinen) en 25 mud gezaai, sinds 9 febr. 1601 onder voorwaarde dat de edelen op eigen kosten de landdagen zouden bijwonen: 'Tegenwoordige Staat v. Overijssel'. dl. II (1790) p. 245.

250 JAAR WEL EN WEE

„In de 'Rekeningen der Confiscatiën' heet het anno 1584: *'die Hachmole, dit erve is sunder bouwman ende onvermeyert, sinnen die landeryen daartoe hoerende bij den eenen ende anderen gebruyckt., die varckens en hoenderen sijn bij de soldaten genomen.'*

Als erfgenamen van Georg van Barmmentlo worden genoemd in 1598 Joost van Welvelde (die op 26 aug. 1598 aan Ridderschap en Steden verzoekt om van de Havezate ten landdage verschreven te worden) en in 1614 Johan van Welvelde. In 1644 zou de havezate door Herman van Welvelde voor om-trent 18500 gulden zijn verkocht aan Johan van Laer, die deswege op 19 maart 1644 geadmitteerd werd.

Zijn dochter huwde eerst met Boldewijn Wouter van Laer tot Langeveldslo, van wien zij zich liet scheiden om vervolgens te trouwen met Jonker Willem Bentinck uit de linie Bentinck-Werkeren, geb. 1636 en overl. 18 dec. 1700.

Bij request van 23 okt. 1693 verzoekt mevrouw Bentinck tot Langeveldslo en De hachmeule aan de drost van Twente, dat deze moge gelasten aan de heer Rammelman tot Dubbelinck om zijn kerkbank in de kerk te Delden te verplaatsen, die volgens haar, wederrechtelijk vóór het gestoelte van de Hachmeule was geplaatst.

Haar zoon Jonker Wolf Bentinck t. L. en H., drost van Haaksbergen, verkoopt de havezate aan Joan Adolf van Harde. De kolonel Cornelis Jacob de Machonij t. Boeculo komt 3 jan. 1746 voor vanwege zijn vrouw als beneficiar erfgenaam van Willem Joseph van Harde tot de Hachmeule; hij verkoopt 8 jan. 1746 het goed, waarmee 28 april 1746 door de provincie beleend wordt Unico W. Graaf v. Wassenaer tot Twickel. Deze verkoopt het goed op 13 april 1774 aan Frederik Gijsbert van Dedem van de Gelder tot de Hachmeule: *'met alle geregtigheden en landen en het regt om op de oude plaats na goedvinden een oliemolen te mogen zetten, alsmede 't regt van verschrijvinge, jagt en visscherije, regt van Heijde en Weijde en Stemgeregtigheid in het beroep van den outsten predi-cant te Delden.... Koopers nemen aan altoos concert met den Heer van Twickel te zullen gaan, tenzij koopers vaste woninge op de Hagmolen en dus vasten kerkgang te Delden kwamen vestigen.. en zulks voor de summa van 16214 guldens....'* (Huisarch. Twickel).

Van der Aa zegt in 1840, dat de 'Havezethe de Hagmolen' met de daarbij behorende gronden toen een oppervlakte had van ruim 41 bunders en des-tijds in eigendom bezeten werd door de heer Waander ten Heggeler.”

(zie p. 9.)

hengelo

de **Bokdams**
 VOOR
DANSLES
 Drienerstraat 37

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
 LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
 Molenstraat 18

COÖP.

RAIFFEISENBANK

BOERENLEENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
 Bijkantoren: Oldenz.str. 16B, Beukweg 81

• MEUBELEN

• TAPIJTEN

• BEDDEN

E M

PETRI

voor de moderne
 woninginrichting!
 MARKTSTR. 15

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. **Hengelo** 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
 EN VLEESWAREN

WEEMENSTR. 12, TEL. 12752

**Haarden en
 Kachels**

A.H. Knoef
 OLDENZAALSBOUYSTRAAT 21
 HENGEL

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

PORTJE

Deldenerstraat 8
 Hengelo (O.)

Ruischer en Hartgers

Veur elektriske apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 14878 - Hengel

HOBBYHUIS Hackfort

BERGWEG 9, HENGEL

VERSTEEG's veerve

veur hoese en eurve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 12207

Wagenaar
 MODENHUIS
 Brinkstraat
 Hengelo
 HET HUIS VOOR EXCLUSIEVE DAMESKLEDING

Bonneterie

SPECIAL-
 ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 17382, Heng.

N.V. Automobiëlbedrijf

BLEEKER

• OPEL

• CHEVROLET

HENGEL

AHREND

Telgenflat Hengelo Tel. 7266

voor: Lichtdrukken, Foto-
 copieën, bestekken.

DAMES-, HEREN-,
 KINDER-PYAMA'S
 EN -ONDERGOED,
 SCHORTEN, ENZ.
 Altijd goedkoop

MORSINK
 SOLASPECIALZAAK
 Servisen

Weemenstraat en Kotmansweg

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
 wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
 plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.
VLOERENBEDRIJF

A. F. Pierik &

F. Boerkamp n.v.

Wolter t. Catestr. 5, Tel. 14064
 Hengelo (O.)

Automobiëlbedrijf

ERNE

Delden.str 42
 Tel. 2120

vanaf:
 f 3799

FIAT 500

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
 en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

ADVERTEREN IS ETALEREN

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Beste leu, weet wa'j doot met oew geeld,
 Leav' nich raak zoaj wal weelt.
 Denk ter um, le'j mangs wat op zied,
 Veur nen krappen of slechten tied.

Bring dan
 oew geeld
 naar de

Nutsspaarbaank

Now 4 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

'VRIJEN' EN 'HORIGEN'

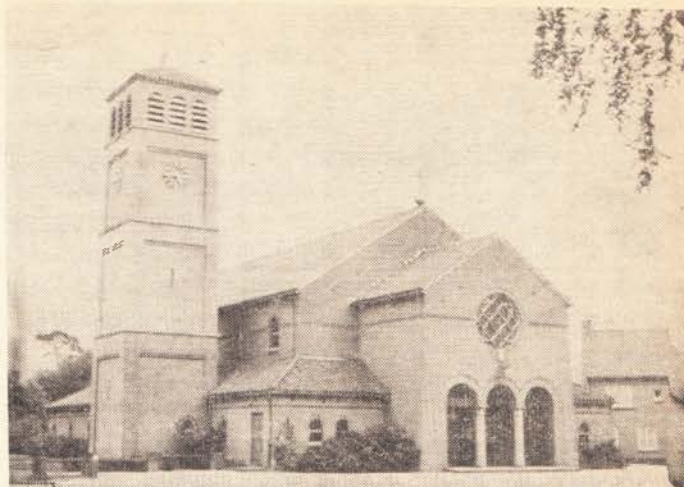
Het is zonder meer duidelijk dat het dorpje Bentelo is ontstaan uit de oude buurtschap van die naam. In het midden van de 18de eeuw waren de buurtschappen nog sterk agrarisch, althans in Salland en Twente — 83.3 pct en 68.7 pct; (4). Op het Twentse platteland stonden een oppermachtige adel en een onderworpen boerenbevolking tegenover elkaar; in de Twentse textielplaatsen rijke fabrikteurs tegenover arme wevers. Bentelo, waar de textiel generlei betekenis had, telde een groot percentage horigen; (5). Tegelijk met het groeien van de bevolking nam in deze tijd ook het aantal armlastigen toe, aanvankelijk vooral in onze steden, maar later ook op het platteland, waar in 1767 het hoogste percentage werd aangetroffen (14.8 pct tegen 13.6 pct). Daar de armenzorg door de Nederduits hervormde kerk geschiedde, leden vooral de Rooms-katholieken hieronder. Zo kregen de armen van Bentelo (richterambt Delden) niets, omdat zij r.k. waren. In 1765 zijn er in het richterambt Delden 133 diaconie-armen en 193 onvermogens. Van deze laatsten wordt gezegd: *'personen en huisgesinnen, welke schoon niet van Diaconyen trekken, omdat meest van de Roomse religie zijn, egter seer onvermoget en genoegsaem armer zijn dan die van den armen leven'*; (6).

Tot op de dag van vandaag heeft Bentelo zijn agrarische karakter behouden. De boerenzoons, die hier op het agrarische bedrijf geen empuoi vonden, staan afkerig tegenover het industriële levenspatroon — waarin een nieuwe vorm van 'horigheid' wordt gezien — en maken zich nuttig in beroepen als timmerman, metselaar en stucadoor. Zij zijn het ook die in de huidige dorpskern — dikwijls met hulp van familieleden of vakgenoten — een eigen huis bouwden.

ZEER GELEIDELIJKE ONTWIKKELING

Bentelo, waar ongeveer 90 pct van de bevolking katholiek is, is eerst sinds 1945 kerkdorp. In dat jaar werd er een eigen parochie opgericht die inmiddels over een nieuwe kerk, een lagere school (momenteel 165 leerlingen) en een noodkleuterschool beschikt.

Evenals in het nabijgelegen kerkdorp Beckum is de uitbreiding van de woonkern Bentelo aan één zijde van de provinciale weg gepland, waarbij de kerk als het ware in een halve maan komt te liggen. Daar Bentelo bestuurlijk onder Ambt Delden valt — een zelfstandige gemeente met een eigen raadhuis in Stad Delden — kreeg het regelmatig een

r.k. kerk Bentelo

'pakketje' woningen toegewezen. Men voelt hier dan ook weinig voor een plan dat de samenvoeging van de gemeenten Stad en Ambt Delden beoogt, want dan zou het te verdelen contingent woningen wel eens zo klein kunnen worden dat Bentelo er de dupe van wordt. Overigens is Bentelo in 't 'Streekplan Twente' bevroren gebied, waarvan het landschappelijk karakter dient te worden beschermd. Daarbij komt nog dat de toegestane uitbreiding dit jaar geheel tot stilstand kwam omdat er eerst nieuwe bouwgrond moet worden aangekocht van het landgoed Twickel en de landbouwersfamilie Jansen te Delden. En het valt nog niet te bekijken of daaraan een onteigeningsprocedure zal vooraf gaan.

In een tijd, waarin de grote Twentse steden als onverzadigbare organismen de aangrenzende landbouwgronden opslokken, verloopt de ontwikkeling van Bentelo dus wel langs zeer geleidelijke weg.

HERINNERINGEN...

Pastoor G. Geerdink-Johannink van Bentelo (61), geboortig uit het gebied Mander-Vasse (gem. Tubbergen), vertelt ons dat de verhoudingen tussen katholieken en protestanten in Bentelo uitstekend zijn, hetgeen ondermeer tot uiting zou komen in het nog bestaande systeem van burenplichten. Zijn dorpsgenoten betitelt hij als nijvere, evenwichtige mensen. Lachend merkt hij op dat alleen 'Huttenklaas' (de in Bentelo geboren en in 1775 te Oldenzaal geradbraakte roofmoordenaar) een uitzondering vormde op de aloude regels.

Landbouwer Herman Kleinsman (een goeie tachtiger), woonachtig aan de Wolfkaterweg — op de grens van de kerkdorpen Beckum-Bentelo — herinnert zich nog dat zo'n vijftig jaar geleden uit de 'Beckumse mää' (weilanden) oer werd gewonnen dat men via een kleinspoor over Bentelo's grond-

(4) Slicher van Bath: 'Een samenleving onder spanning'; blz. 321.

(5) Idem, blz. 698.

(6) Idem, blz. 350.

DIVERSE PLAATSEN

Wie helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

„de kop'ren smorre”

Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naar Deamter
[Twentse specialiteiten]

Boerenleenbank

Denekamp
de spaarbank
voor het platteland

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening
PARAAT

Glanerbrug: bij TET-bushalte
In 'n lunchroom kôj lekker etten en dreenken

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

**Coop. „De Landbouw” W.A.
GOOR**

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

Met onze **mengvoeders** altijd de
hoogste productie. **Kunstmeststof-
fen**; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in **vaste brandstoffen**.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

**Havezate
't Everlo**

Bekend om de
pannekoeken
VOLTHE
(bij Oldenzaal)

COÖP. ZUIVELFABRIEK

**De Eendracht
ROSSUM**

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

■ De SPAARBANK ■ verder alle
voor iedereen BANKZAKEN

TRACTOREN (Kramer, David
Brown), **MELKMACHINES** (FN),
FRIAC-DIEPVRIEZERS.

SCHOLTEN LANDBOUW-
MECHANISATIEBEDR.
Deurningen (Tel. 228)

BOERENLEENBANK

— **LONNEKER** —

Bijkantoor Enschede: **Fazantstraat 112**
De Spaarbank Alle bankzaken
voor iedereen Telefoon 10223

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
TRIO (Wierden-Holten-Rijssen)

CLO-meng en -ruwvoeders
Tel. 05480-2268

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken, Hoogste spaarrente.

Boerenleenbank De Lutte
MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG
Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

SIMCA-DEALER

TINSELBOER JANSEN

Marktstraat 18 - Tel. 1288 - BORNE

Wilt ge werkelijk bromfiets-
genot? Koop dan een Zun-
dapp, Berini, Batavus of Solex.

De beste bromfietsen en de beste service.

Voor al uw
wapens en munitie
naar

Wapenhandel
HUISKES

Molenstraat 15

Delden

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

CAFÉ-RESTAURANT

„de Rustende Jager”

(Toon van de Plaat)

Bentelo

Voor uw mengvoeders
naar de **A.B.T.B.**

filiaal Dissel

(Annex levensmiddelen)

Bentelo

STREEKTAAL

'n LèVFENSLOOP VAN JENSKEN VANDE WAPSE

(‘Gaitjan’, Almelo)

VI.

katerstede van 'Spiekerbeernd'

gebied naar Delden vervoerde (en vandaar waarschijnlijk naar Borne). Het ijzergehalte in deze gronden bleek echter te laag om een winstgevende exploitatie mogelijk te maken, zodat de winning al na een paar jaar werd gestaakt.

Naar schatting behoort thans ongeveer een kwart van de boerderijen in Bentelo onder het landgoed Twickel, aldus het hoofd van de lagere school — meester J. G. Wegdam (46) — die onze gids is bij een bezoek aan pachter Beernd Jannink (bijgenaamd 'Spiekerbeernd', vrijgezel, 71 jaar), een keuterboertje dat in de archieven van Twickel teboek staat als 'Hanenmaatswoner'. Vele jaren geleden bouwde een voorvader van 'Spiekerbeernd' op de onverdeelde markgronden in de nabijheid van het reeds lang verdwenen erve 'n Hanen' klandestien een plaggenhut. „'n Veerkant van schadden (heidelaggen), 'n loek waor ze inkonnen, sporen (daksparren) der op en nog wat plaggen.... en iej wadden klaor. Veur zunsopgang mos 'n rook der oet slaon, dan konnen ze oe nich meer verdriew'n", vertelt de krasse zeventiger, die ondanks zijn hoge leeftijd nog alle werk verricht op zijn eenmansbedrijfje met twee melkbeeste en zes vetweiders; (A'j mer deur werkt, wo'j wal oold", luidt zijn devies). De plaggenhut werd in latere tijden vervangen door een katerstede in de naaste omgeving, terwijl het tegenwoordige boerderijtje (zie foto) reeds het derde onderkomen vormt sedert de klandestiene woningbouw. In het nabijgelegen *schöpke* (schuurtje) van 'Spiekerbeernd' hebben zich in de laatste wereldoorlog meer dan twintig onderduikers (ook enkele joden) schuil gehouden.

Eén keer per jaar — in juni — wordt in Bentelo een school en volksfeest gehouden. In 1962 orga-

't Karwei bie Grobbenbakker leup op 't èene an en daornao har de baas mar bar weinig werk onner haane. Zodeunig kwamm'n alle timmerleu 'n wek of wat an de werkplaatse um allerhaande klötterwerk te doen. In dee dage wör Jensken gewaar dat ze 'm te graaz'n hadd'n nōmm'n en dat dee hele rechtzake één bonk'n flauwekul was west. Doo eene van de knechte daarop nog ees anvung te lach'n, wōdd'n Jensken kroes as nen metwillig'n kater en schreeuw'n boow'n alles oet: „*Dit maol heij mie had, mar ie kriejt mie nich wier te pakk'n, dat kolveer ik oe!*”

'n Dag of wat later - 't was wier onner schoftied - begōn er een kalm te kuiern oower ne jonge prins of prinses, dee iederbod in 't land geboren kon wodden. Naor de veldwachter zea, har iedereen recht op 'n pond kroet as 't nen prins wōdden en op 'n half pond kroet ingeval der ne prinses wör geboren.

'Dan zu'j nog ees 'n geknap heur'n as 't zowied is', zee de oole knecht.

Voelbeer'n Willem, nen timmerman, rekken'n nao: 'Wiej zint bie ons met zes man, dan zoll'n wiej op zien minst dree pond kroet kriegen!

'Jao, jao, dat klopt', zee 'n oolen Jaan van 'n Zaagbok, 'wiej zint met ons acht'n, wiej kriejt in elk geval veer pond.'

Jensken zat er bie te luuster'n en heij knupp'n 't almaol good in zien oor'n. Heij har nog nen heel'n goon ool'n boow'n lader, nen dubbelloops'n, dus 'n paa pond kroet pass'n em wa. (p. 13)

niseerde men gelijktijdig met dit feest een Auto-Rodeo (gemiddeld 10.000 bezoekers), maar na een vijfjarige traditie is men deze maand met deze spectaculaire auto-sport, waaraan soms de brandweer te pas kwam, gestopt.

Een heel wat rustiger omgeving voor een ontmoeting vindt men in het sinds 1856 bestaande café 'de Rustende Jager'. Sedert Antoon Timmerman (geboortig uit Hertme en in 1876 geslaagd voor het examen 'Veeartsenijkunst') huwde met de kasteleinsdochter Johanna Platenkamp, hebben drie generaties Timmerman hier bier getapt. De veearts-apotheek, die op de deel was ingericht, is in de loop der jaren verdwenen, maar het gerstenat heeft zich ter plaatse niet laten verbannen.

Hengelo
werk-
woon-
en
winkel-
stad

Schoenen en
Reparaties

Sjoerd v. d. Laan

MARKTSTRAAT 19

ADVERTEREN IS ETALEREN

VIOS gebouw

Self Service

maaltijden à f 2.50

(Ook bij U aan huis)

Beekstr. 10, Hengelo

TEL. 05400-12612

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

Een uniek boek: JAN JANS

Landelijke bouwkunst
in Oost-Nederland

BOEKH. BROEKHUIS

ENSCHÉDESESTR. 19 — (PRIJS f 29.—)

Klaant'n van BISCHOFF

Bint almaal vol lof

Ne dame of heer . . .

Ze komt aaltied weer, want:

Bischoff

HENGELÓ

hef 't beste wat er is

Oawertuugt ow van dizze waarheid

Makelaarskantoor
ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Souveniers
VAN HENGELÓ EN TWENTE
H. Berger, Brinkstr.

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN

OPTICIEN

WESTEN

LEVERANCIER
AAN ALLE
ZIEKENFONDSEN

NIET UITGEBREDTE
COLLECTIE MODERNE
BRILMONTUREN

Westen Woont Weemenstr. 15

**Autospuitinrichting
BEVELSBORG**

Ingericht met moderne AUTOSPUIT- en
MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

Eethuis
„t Centrum”

(Eig. B. Droste)

BEEKSTRAAT 5 - HENGELÓ

prima keuken

Specialiteit: Zigeuner-Bief

Geopend van 23.30 tot 00.4 uur

Automobielbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedesestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

Wij verzorgen:
een avond vullend
kleurenfilm programma
over Twente
FOTO PRINS, Tuindorpstr. 28. Hengelo

ADVERTEREN IS VERKOPEN

GAAS- EN HEKWERKEN

Leveren en plaatsen afrasteringen. Alle
materialen ook los verkrijgbaar. Ge-
drukt geweven- en harmonikagaas etc.

— RUEPERT N.V. —

Willemstraat 72-78 - Tel. 12537 - Hengelo

**Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop**

'Wee'j ok wanneer of ze met 't oetdeel'n begint?' vreug Jensken.

'Biej ons op 't gemeentehoes zint ze der gister'n a met begunn'n', gaf Grobb'ntimmerman em tot bescheid. 'Lubbet van Venklaos bie ons neugst gung er vanmorn ok a met 'n zak hen. Heij kreeg veer pond kroet, naor asse zee.'

'Morn', zee Voelbeer'n Willem, 'wi'k 't ok ees per-beer'n dan mu'k toch naor 't daarp hen en dan nem 'k ok nen zak met.'

'Kan 'k er now nich eew'n hengaon', vreug Jensken; 'dan kan 'k dat van oeleu jao ok wa met brengen.'

'Och nee', zee Grobbink, 'ie zint mie ok nog wa net jonk genug en daor is jao niks gen drokte bie.'

'Mar ie weet ok nich of ze op 't gemeentehoes kroet zat hebt', heul Jensken an.

De aandere timmerleu kreeg'n der ok wille an en vunn'n dat Jensken eigenlik wal geliek har. 'As 't kroet op is, griep ie d'r neugst; laot em d'r toch eew'n hen gaon.'

'Now ja, vooruit dan mar', gung de baas deur de knee; 'hier he'j 'n paa zäkke en gaot dan mar hen.'

Jensken de zäkke op 'n bagagedräger en weg. Heij fleut'n as nen liester de weg langs en maak'n biej zik zölf a ne begroting op hoevölle hagel asse d'r bie mos koop'n, mar dan wasse ok wal veur 'n half jaor onner de pann'n.

Veur de timmerleu wal jammer, mar ditmaol har Jensken geluk. Onnerweg kwam em zien Jans-eumken teeg'n en den vreug em waar offe hen wol. 'Naor 't gemeentehoes hen kroet haal'n', vertell'n 't keerliken met nen triomfantelikken blik.

't Hef Janseum völle praot'n kost um em an 't verstaand te breng'n datte nooit ok mar 'n ons kroet kreeg. Jensken wus 't toch wa zo wisse as wat en de baas har 't jao zölfs zegd. Now, 't was ok wa wat. Gen kroet, dat speet em naa. Mar dat dee duuvels-köppe em a wier te pakk'n hadd'n, dat namme nich. En heij zweur bie hoog en biej leeg dat hee ze almaol, zo asse d'r leup'n, wa wier zol krieg'n. Heij har de tied. Heij kon woch'n. (En dat zol Jensken ok nog wal efkes mutt'n....)

KULTURELE OUTILLAGE

SCHOUWBURGPLAN ALMELO

ALMELO — Het uit 1963 daterende plan om in de tuinen van het 'Cultureel Centrum' te Almelo een monumentale schouwburg met 765 zitplaatsen te bouwen, is op 7 juni in de Almelse Raad behandeld en goedgekeurd. Het oude gebouw ter plaatse zal volledig worden verbouwd en met de nieuwe schouwburg tot één geheel worden samengevoegd. De kosten van het project, met de uitvoering waarvan men in dit najaar hoopt te kunnen beginnen, worden geraamd op f 5.667.000.

Bezichtiging mijnenvegers

Op zaterdag 17 juni en zondag daaropvolgend hebben veel Almeloërs de gelegenheid benut om de zes mijnenvegers te bezichtigen die in de haven bij de ABTB ligplaats hadden gekozen. Enkele 'Jantjes' waren aanwezig, om van alle voorwerpen bovendeaks tekst en uitleg te geven. Zaterdagmiddag werd in het Cultureel Centrum een receptie gehouden voor de staf van de bemanning van de mijnenvegers, aangeboden door het gemeentebestuur. Zaterdagmorgen vertrokken marinemensen, verdeeld in twee groepen, voor een Twente-tocht.

WERKGELEGENHEID

ONTSLAGEN BIJ SCHOLTEN & VAN HEEK

ENSCHDEDE — Als gevolg van afzetstagnatie van haar toeleveringsartikelen aan de confectie-industrie en als resultaat van een intensieve studie hoe de jaarlijks stijgende kosten van lonen en sociale lasten met tien tot twaalf pct. kunnen worden opgevangen, zal aan ongeveer 40 van de 270 werknemers bij de bandfabriek Scholten & v. Heek NV ontslag worden gegeven. Dit ontslag gaat in na de vakanties, zo maakte de directie op 5 juni bekend.

AFVLOEIING PERSONEEL BIJ PALTHE

ALMELO — Bij het Palthe-concern te Almelo zullen naar op 6 juni verluidde tussen de 150 en 250 werknemers ontslag krijgen.

300 MAN 'VAN HEEK & CO' GEPLAATST

DEN HAAG — Blijkens de nota inzake de KRL-industrie waren eind mei van de 1000 bij het gewestelijk arbeidsbureau ingeschreven werknemers van Van Heek & Co inmiddels een derde herplaatst.

**TWENTE GEEN
STIMULERINGSGBIED**

DEN HAAG (27 mei) — De ministers van economische en sociale zaken hebben het vertrouwen dat de Nederlandse katoen-, rayon- en linnenindustrie mede dank zij overheidsmaatregelen (de garantie van f 150 miljoen kredieten aan de KRL-industrie voor hoofdsom en rentebetaling) in staat zal zijn het reeds begonnen proces van heropbouw en rationalisatie tot een goed einde te brengen. Vooralsnog menen de ministers van economische en sociale zaken dat er onvoldoende rechtvaardiging bestaat om de regio Twente tot stimuleringsgebied te verklaren. In het kader van het toelatingsbeleid van buitenlandse arbeiders zal in de komende jaren niet slechts geen verdere aangroei van het aantal dezer arbeiders in Twente optreden, doch zelfs een vermindering kunnen worden bewerkstelligd. Bovendien, aldus genoemde ministers, beschikt Twente overeen uitgebreid en zeer gevarieerd 'pakket' van industrieën, waaronder vele van hoog kwalitatief niveau, terwijl de mogelijkheden om op korte termijn industriële bouwprojecten tot uitvoering te brengen, aanmerkelijk gunstiger zijn dan een paar jaar geleden het geval was.

**STIMULERENDE MIDDELEN
DRINGEND NOODZAKELIJK**

ENSCHADE — De belangengemeenschap Twente-Oost Gelderland en de stichting Streekbelangen Oostelijk Gelderland zijn van mening dat stimulerende middelen ter verbreding en versterking van de economische structuur in Twente en Oostelijk Gelderland noodzakelijk zijn. Dit wordt gezegd in een begin juni aan de ministers van economische en sociale zaken en van volksgezondheid gezonden schrijven.

enschede

Voor herenkleding
het beste bij Besters

Van Loenshof 12, Enschede

TELEVISIE
★
HOOR
APPARATEN
★
RADIO

Blijvende service!
Jan LANGKAMP
LANGESTRAAT 52 TEL. 24695 ENSCHADE.

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Speelbergweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

Gramofoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO Boulevard 90
Tel. 4863 Enschede.

ADVERTEREN IS ETALEREN

FOTO **GOBO** FILM

Van Loenshof 10 Tel. 15271
Filiaal: Oliemolensingel 37 Tel. 16118

A.v.d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen • Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Wij leveren en reviseren HAND-
en **MOTORGAZONMAAIERS**
Gereedschapslijperij

H. v. d. MEER & Zn. - Enschede
Bleekerstraat 18

ADOLFS & PENNINK
studieboeken
pocketbooks - romans

Voor 't Hoen
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

Een BRIL, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalanderstraat 24 - 26 Enschede

Machinefabriek
ARENS & Zn

tandwielen
Perikweg 52

S. TEN CATE
STAALHARDERIJ

Hessenweg 1-9 — Tel. 15413

MINTEX - REMDIENST

Dr. Benthemstr. 35 — Tel. 15418

Motor defect?
naar **JULO**
direct !!!

Pyr v. ontsstraat 15 - 19
ENSCHADE

N.V. Aanneming-Mij. v.h.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

Jan Stokkentre
Oude Metalen

Enschede

Voor betere schoenen **Rommelaar**

VAN LOENSHOF 31

REVUE 'DIEKSOOM'

HERTME — In het openluchttheater te Hertme ging op 4 juni de revue 'Dieksom' in première, geschreven door G. Brookhuis te Tubbergen. De auteur, voorheen schoolmeester te Hertme en uitstekend kenner van de Twentse volksaard, laat in dit stuk zowel het oude als nieuwe Twente spreken. De heer H. Liedenbaum te Borne bouwde in het openluchttheater met veler hulp een voortreffelijk decor op. Het grote aantal medewerkers is in 'Dieksom' niet altijd tot een goed samenspel gekomen. De regie was in handen van de heer A. Abink uit Vriezenveen. Mevr. P. Rochat en mej. M. Fontein uit Hengelo verzorgden resp. de choreografie voor en de leiding van de dansgroep, die een goede discipline toonde. De heer J. Hilberink (Tubbergen) en mevr. Reuver-De Rijk (Oldenzaal) verzorgden de zang. Aan deze eerste uitvoering verleende het muziekkorps Apollo uit Goor zijn medewerking, terwijl aan de volgende uitvoeringen door korpsen uit andere plaatsen wordt deelgenomen.

125 JAAR KAMER VAN KOOPHANDEL

HENGELO — Op 26 mei is het 125 jaar geleden dat in Enschede (26-5-1842) de grondslag werd gelegd voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Twente en Salland. In 1922 werden de plaatselijke Kamers van Enschede, Almelo, Hengelo en Goor samengevoegd en werd Hengelo de zetel van de regionale Kamer, waarbij men ook de Gelderse Achterhoek rekende. In verband met de minder florissante situatie in o.a. de Twentse textiel, voelde het bestuur van de Kamer niet voor een feest.

TEXTIELPRODUCTIE TER KUILE-CROMHOFF

ENSCHEDA — De oude directie van de textiel-fabriek Ter Kuile-Cromhoff zal de productie van haar bedrijf binnen een nieuwe handelsvennoot-

schap voortzetten bij de Kon. Weefgoederenfabriek C. T. Stork te Hengelo (deel uitmakende van het concern Nijverdal-Ten Cate) alsmede bij Gelderman te Oldenzaal. De opheffing van de eigen fabriek en de voorgenomen afvloeiing van het productie- en adm.personeel gaat normaal door.

NU AFDELING C.O.C. IN ENSCHEDA

ENSCHEDA — De afgelopen maand is in de Twentse textielstad een afdeling opgericht van het Amsterdamse C.O.C., dit is het Cultureel Ontspannings Centrum voor homofielen. Desgevraagd had het hoofd van de Enschedese zedenpolitie, juffr. mr. C. M. Zandee, geen commentaar bij deze oprichting om de eenvoudige reden dat het recht van vereniging een algemeen goed is. De afdeling, waarvan het bestuur bestaat uit de heren G. Dijkstra (voorz.), W. J. Gunther (secr.) en C. A. van Dam (pennm.), vindt tijdelijk onderdak in een gebouw aan de Emmastraat (Vrijm. Loge) doch streeft naar een definitieve huisvesting.

In een in 1965 verschenen publicatie van het Nederlands Gesprek Centrum wordt het vraagstuk der homosexualiteit als persoonlijk en sociaal probleem door een commissie bestaande uit elf deskundigen aan de orde gesteld. Men stelt hierin dat de Nederlandse samenleving in de tweede helft van de 20e eeuw pretendeert meer open te zijn en tolerant, oog te hebben voor en rekening te willen houden met het anders-zijn van medemensen.

EINDEXAMEN OP SCHUTTING VAN SNELS

ENSCHEDA — De AKI-leerlingen Maarten Binnendijk uit Oldenzaal en Bert Meinen uit Hengelo, die deze maand afstudeerden aan de Afd. Versierende en Monumentale vormgeving, hebben met succes eindexamen gedaan op de schutting van meubelbedrijf Snels; (zie foto). Binnendijk zag zijn studie bekroond met een uitstekende cijferlijst terwijl Meinen cum laude slaagde.

GENTLEROY VOOR VRIJETIJD- KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JOBBAAN - TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

VéGé

voor ^u_w levensmiddelen
guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede
Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin
een LUSTHOF. Kosteloos maakt
ERICA voor U een grondplan.
Vraagt inlichtingen.

